

17
1. 1
2. 1
3. 1
4. 1
5. 1
6. 1
7. 1
8. 1

~~Bothe~~

1. Chledens, Innoent Martini: De honore reali
2. Chledens, Innoent Martini: De receptis principum
2. ~~5~~ Fisher-Kühn
3. Hanacens, Christianus: De favore erga debitores calamitate belli sollicitatus
4. Hoffmannus, Carolus Fredericus: De postulationibus
5. Kluegel, Gottlob Christianus: Ord. iudic. . . . De causis; Lectori honorabilis . . . (ad reputationem solennem Christiani Innoentii Bauceri iur. Nat.)
6. Kluegel, Gottlob Christianus: Ord. iudic. . . . De causis; Lectori honorabilis . . . (ad 11^{am} postulationem inang. Henrici Frederici Lebercolt Andenwet iur. Nat.)
7. Kraunius, Georgius Fredericus: De eo, quod est inueniendum est in jurisdictione criminali: respectu ordinamenti et iuramenti
8. Kraunius, Georgius Fredericus: Usurfructus reale ubi do non amitti . . . publico defendit

9. Schroederus, Ernestus Christophorus Christianus: *Fus relegendi
ejusque in re publica usum an legibus juris naturalis
et gentium regulisque politicis illustrat.*

^{10.} ~~1763~~ ¹⁷⁶⁵ ~~10~~ ¹⁰ ~~Wilke~~ ^{id Bochner} *Wilmanns, Ernestus Hartmannus: De formula utriusque ecclesie palmarum. Hallesij.*

¹⁷⁶³ *Chladenius, Ernestus Hartmannus: Incrementa et jura mercatorum in Germania*

2. Hommel, Curtus Ferd.; *Procuratorius: De legitimis fili-
arum ex Fudo novo recte computanda. . . . atque
solemnia doctrina. . . . caus. Urb. Johannis Georgii
Spittneri. . . . celebranda indicat.*

3. Kluegel, Gottlob Christianus: *Ord. juridici. . . . Decanus:
Lectori benevole s. (ad Reputatiorem Christiani Aurici
Dreuseri iuritat)*

4. Kraus, Georgius Fredericus: *Ord. juridici. . . . Recensus:
Lectori benevole s. s. p. (ad Reputatiorem Johannis Alberti
Schotti iuritat)*

5. Krausius, Georg. Fredericus: *De postulationibus rerum pro
sertim mobilium*

6. Pauli, Martinus Gulielm: *De Burgensium originibus.*

1. Titius, Joannes Danell : De pecunie deterioris atque
7^e Triller 7^e Triller
melioris aequatione praerogativa in mutuo
8. Wessobromer, Gual. Sam. : De recto pacis usu
1764.

1. Fischerus, Fridericus Augustus : Retractum consanguinitatis
in heredes extraneos ne per litis quidam contestationem
transmitti evincit
2. Gollwingius, Charles Gollies : De argumentis, quibus veritas
Terrae vel impugnetur vel defenditur.
3. Krausius, Georgius Fridericus : De fundis feudicariis
4. Krausius, Georgius Fridericus : De Donatione mortis causa
et principis auctoris juris Germanici non recreatis
5. Pelti, Martinus Gollies : De constituta pecunie
6. Pelti, Martinus Gollies : De compensabilibus.
7. Stracchi, Joannes Augustus : Principium perfectionis et utilitatis
specie vindicat
8. Stracchi, Joannes Augustus : De systemate convenientiae
sive jure naturae gentiumque mercenariis eoque anti-
quitate et impitudine

J. Krauch, *Tramen septembris*: bzd. phil. . . . De carnis:
causis votis et summis philosophiae ac laurea praestare
honores . . . expensenda . . . iuribus praemunita
boni commentatione: de obligatione interna in jure
naturali sufficiente

DE 3,391.6
POSTLIMINIO RERVM 1016
PRAESERTIM MOBILIVM

— — — — —
PRAESIDE 1763 5

GEORGIO FRIDERICO KRAVSIO D
INSTITVTIONVM PROFESSORE PVBLICO
ORDINARIO CVRIAE PROVINCIALIS CONSISTORII
ECCLESIASTICI SCABINATVS ET FACVLTATIS
IVRIDICAE ASSESSORE
PRO GRADV DOCTORIS

RITE OBTINENDO

DIE MAII A. R. G. cl^o b^o CCLXIII
IN AVDITORIO MAIORE

PVBLICE DISSERTET

CHRISTIANVS HENRICVS DREWER
DRESDENSIS

— — — — —
VITEMBERGAE

PRELO IOANNIS SAMVELIS GERDESII

POSTILLATIO
PRAEERTIM MOBILIS

GEORGIUS FRIDERICUS KRAVEND

INSTITUTIONUM PROFESSOR
ORDINIS S. THEOLOGICI

PRO GRADU DOCTORIS

IN THEOLOGIA
PRAEERTIM MOBILIS
S. THEOLOGICI
ORDINIS

INSTITUTIONUM
PROFESSOR
ORDINIS S. THEOLOGICI

DE
POSTLIMINIO RERVM
PRAESERTIM MOBILIVM

I.

OCCVPATIO BELLICA
MODVS ADQVIRENDI IVRIS GENTIVM
SED DVLANTE BELLO NONDVM SATIS FIRMVS.

QVAE ex hostibus capiuntur, iure gentium statim fieri
cipientium, cum GAIVS,^{a)} et, auctoritatem Neruae
filii sequutus, PAVLLVS,^{b)} nos admonet, tum IVSTI-
NIANVS IMPERATOR^{c)} diserte praecipit.^{d)} Licet enim alias
aperta sit iuris regula, quam tradit POMPONIVS:^{e)} id quod
nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non posse;

quae etiam dubium mouit HEINECCIO, ^{f)} an occupatio bel-
 lica uere fit modus acquirendi? antiquitus tamen obtinuit, ut
 res hostium eodem fere loco haberentur, quo sunt res nullius,
 ideoque, si ex illis quid licito bello fuerit captum, acquisi-
 tum uideatur uictoribus. ^{s)} Qua de re sic rationes subducit
 PUFFENDORFFIUS: ^{h)} *Sciendum est, inquit, per statum hosti-*
lem, uti cetera iura, ita et effectum dominii aduersus hostem ab-
rumpi haecenus, ut non amplius quis teneatur ab istius rebus ma-
nus abstinere, nisi qua humanitas suaferit: In bello ergo res ho-
stium in ordine ad alium hostem redduntur velut dominio vacuae,
non quod hostes per bellum ipso iure rerum suarum domini esse de-
finant, sed, quia illorum dominium non obstat hosti, quo minus
eas res auferre, sibi que habere possit; prorsus, uti ad rei uacuae
dominium acquirendum, sola possessio sufficit. At, cum idem
 illud, quod hosti in nos licet, nobis in eundem quoque licere
 debeat, ideoque bello durante integram esse oporteat rerum
 nobis ab hoste ablatarum, si fieri possit, recuperationem; fa-
 cile patet, tunc demum res bello captas ab hoste firmo iure ac-
 quisitas esse, si de illis pace facta, siue expressa, siue tacite,
 fuerit transactum. Quamobrem recte pergit laudatus PUF-
 FENDORFFIUS: ⁱ⁾ *Notandum tamen, rerum bello captarum do-*
minia

minia ultimam firmitatem acquirere, quando is, cui illae ereptae fuerunt, per pacem praetensioni ad easdem renunciat. Igitur, quoad huiusmodi renunciatio nondum facta est, res ab hostibus captae, sed ab horum potestate iterum liberatae, et in reipublicae limites, aut ad amicos et socios, apud quos, ut PAVLLVS ^{k)} ait, publico nomine turae esse incipiunt, reductae, merito ad pristinos reuertuntur dominos iure postliminii.

a) GAIUS L. 5. §. 7. D. de acquir. rer. dom.

b) PAVLLVS L. 1. §. 1. de acquir. vel amit. possess.

c) §. 17. I. de rer. diuis.

d) Vnde GLOSSATOR ad ius Weichbild: Artic. II. Was ich meinen rechten Feind nehme, das ist mein; Hab ich denn recht zu seinem Gut, das ich ihm mit Raub nehme, viel billiger behalt ich ihn selbst, wenn ich ihn fassen mag.

e) POMPONIVS L. II. D. de regul. iur.

f) HEINECCIUS in notis ad VINNIJ commentar. Instir. §. 17. de R. D.

g) Num iis ipsis, qui capiunt, an illi potius, cuius auspiciis bellum geritur? Vid. PUFFENDORFFIVS de iure natur. et gent. Lib. VIII. Cap. VI. §. 21. et VINNIUS modo citatus. iung. L. penult. D. ad L. Iul. peculatus. Add. LAVTERBACHIVS colleg. Pand. theor. pract. Lib. XLIX. Tit. XV. §. XI. et STRYKIVS in Vsu Pand. Mod. eod. Lib. et Tit. §. 2.

h) PUFFENDORFFIVS de iure naturae et gentium, Lib. IV. Cap. VI. §. 14.

i) IDEM *cit. loc.* iung. §. 17. I. de rer. diu.

k) PAVLLVS L. 19. §. 3. D. de captiuis, et postliminio. Add. HVGO GRO-
TIVS *de iure belli ac pacis, Lib. III. Cap. IX. §. 2.*

II.

POSTLIMINIUM QUID?
EST VEL PERSONARVM, VEL RERVM
AN IN PACE OBTINEAT?
IUDICIUM GROTTII DE DOCTRINA POMPONII
IN LEG. V. §. II. D.
DE CAPTIV. ET POSTLIM.

POSTLIMINIUM, de cuius uocabuli etymo inter Scaeuolam et Seruium Iurisconsultos, teste CICERONE,^{a)} intercessit controuersia, PAVLLVS^{b)} describit, quod sit ius amissae rei recipiendae ab extraneo, et in statum pristinum restituendae, inter liberos populos, regesque, moribus, legibus, constitutum. Quae tamen finitio uel ideo non omni caret difficultate, quod nullam prorsus occupationis ab hoste factae iniicit mentionem, et PROCVLVS quoque Iurisconsultus contrarius esse uideretur. ^{c)} Nobis sub nomine postliminii uenit illud ius, quo personae atque res, captae quidem ab hostibus, sed ab
eorum

eorum potestate rursus liberatae, et ad ciuitatem nostram, aut amicam sociamque gentem reductae, pristinam conditionem, quam, priusquam captae erant, in republica nostra habuerant, recipiunt. Exinde igitur sua sponte fuit, postliminium esse tam personarum, quam rerum; quemadmodum **POMPONIUS** quoque^{d)} binas postliminii species statuit, ut scilicet aut nos reuertamur, aut aliquid recipiamus. Ac de postliminio quidem personarum, et isto iuris ciuilibus Romani placito, quo postliminio reuersi nunquam capti esse finguntur,^{e)} hic dicere parum attinet, praesertim, cum istud, ut uere omnino iudicat **VLRICVS HVBERVS**,^{f)} abolita inter christianos seruitute, uix ullum hodie habeat usum; Quod uero ad ius postliminii rerum spectat, de quo tractare constituimus, quominus etiamnum ualere queat, nullam causam esse uideri, quin indubitato obtinere, idem censet **HVBERVS**.^{g)} Ceterum in bello postliminium esse, in pace autem his tantummodo, qui bello capti erant, de quibus in pactis nihil est comprehensum, nec non illis, qui in pace quidem ad alteros peruenerunt, sed, si bellum subito exarsit, eorum serui, apud quos, iam hostes suo facto,^{h)} deprehenduntur, effecti sunt, ius postliminii esse, **TRYPHONINVS**ⁱ⁾ nos docet. Equidem aliam adhuc speciem postlimi-

postliminii, in pace locum habentis, memorat POMPONIUS: ^{a)}
*Si, inquit, cum gente aliqua neque amicitiam, neque hospitium,
 neque foedus amicitiae causa factum, habeamus, bi hostes quidem
 non sunt, quod autem ex nostro ad eos peruenit, illorum fit, et
 liber homo noster, ab eis captus, seruus fit, et eorum. Idem-
 que est, si ab illis ad nos aliquid perueniat. Hoc quoque igitur
 casu postliminium datum est. At enim uero de isthac specie non
 immerito iudicat HUGO GROTIUS, ^{b)} reliquias has esse saeculi
 Nomadum, quo sensum naturalis societatis, quae est inter homi-
 nes, mores exsurdauerant. Itaque, pergit, apud gentes etiam,
 quae bellum publicum non gerebant, erat quaedam belli inter pri-
 uatos quasi ipsas moribus indidit licentia; ac ne ea licentia ad in-
 terficiendos homines prosiliret, placuit, captiuitatis iura inter
 eos introduci; cui consequens fuit, ut et postliminio locus esset,
 aliter, quam cum latronibus, ac piratis, quia illa uis rem pro-
 ducebat ad aequas pactiones, quae a latronibus et piratis con-
 temni solent.*

a) CICERO in *Topicis* Cap. VIII, confer. MENAGIUS *amoenitat. iur. ciu.*
 Cap. XXXIX. art. *postliminium*. Add. quoque §. I. *quibus mod. ius parr.*
potest. soluitur.

b) PAVLLVS L. 19. *princ. D. de captiu. et postlim.*

c) PROCVLVS L. 7. *princ. D. eod. tit.*

d) POM.

- d) POMPONIVS L. 14. princ. D. eodem.
- e) Vid. L. 12. §. 6. L. 16. D. cod. Add. CVIACII paratita ad Tir. Cod. de postlim. reuers.
- f) HYDERVS praelect. Pand. lib. XLIX. Tir. XV. §. 6.
- g) IDEM cit. loc.
- h) Conf. CORNELII VAN BYNCKERSHOEK *obseruationes iur. Rom. L. I. c. XX. et L. IV. c. XIV.*
- i) TRYPHONIVS L. 12. princ. D. de capt. et postlim.
- k) POMPONIVS L. 5. §. 2. D. cod. tir.
- l) GROTIUS de iure belli et pacis L. III. c. IX. §. 18.

III.

POSTLIMINII AEQVITAS NATVRALIS
AD OMNIA BELLO CAPTA PERTINET
PROINDE QVOQVE AD RES MOBILES.

NATVRALI aequitate introductum esse, ut res bello amissas postliminio recipiamus, PAVLLVS iam citatus ^{a)} obseruat, et in IVRE CANONICO ^{b)} *plenum iustitiae* dicitur postliminium, omnique studio procurandum esse, LEO papa iudicat, quo, *remotis malis, quae hostilitas intulit, unicuique, quod legitime habuit, reformetur, et unusquisque recipiat, quod proprium est.* Ac recte quidem. Quid enim natura aequius

B

est,

est, quam rem redire ad dominum suum, cui, nulla sua culpa, erepta est? Quid hac re magis iustum? Quid ex aduerso aequitatis iustitiaeque regulis magis contrarium, quam, si suum unicuique non tribuamus? Igitur, si naturali rationi obtemperamus, in omnes omnino res, hostium ui occupatas, cum immobiles, tum mobiles, ius cadit postliminii. Neque enim, quoad bello decertatur, hostium factum, quo res ciuium occupatae sunt, respublica nostra, aut socia, approbat, neque rem iure ereptam esse censet, ideoque ipsa iniuria uideretur, siquidem ius rei recipiendae pristino denegare uellet dominio. ^{c)} Imo uero, cum ciuitati, ut uere iudicat supra laudatus PUFFENDORFFIVS, ^{d)} incumbat, quantum fieri potest, bona ciuium defenderē: eiusdem quoque erit, quantum in se est, curare, ut, quae ipsis erepta sunt, recuperentur. Quam etiam sententiam recte tuetur A LEYSER: ^{e)} *Bella enim, inquit, ideo potissimum geruntur, ut iniuriae hostium reuertantur, ac iis ea, quae ciuibus nostris eripuerunt, iterum extorqueantur, non, ut fiscus aut milites, qui uel ipsi ciues, uel stipendiis per ciues collatis conducti sunt, exuiis horum ciuium locupletentur.* Quibuscum HEINECCIUS quoque merito conspirat, mobiles res peraeque, ac personas, fundosque recuperatos,

tos, uel in pristinam libertatem se uindicantes, iure postliminii gaudere statuens. *f)*

a) PAVLVVS L. 19. princ. D. de captiv. et postimin.

b) Can. I. *Canf.* XXXIV. *quaest.* I. et II.

c) conf. HENRICI COCCII *Dissert. de iure postliminii §. VIII. hab. HEI-
DELBERGAE anno MDCLXXIII.*

d) PVFFENDORFF. *de iure naturae et gentium. Lib. VIII. cap. VI. §. 25.*

e) A LEYSER *Medit. ad Pandect. spec. DCLIX. m. II. sequ.*

f) HEINECCIVS, *Element. iur. natural. Lib. II. §. CCXIV.*

IV.

IVRE ROMANO POSTLIMINIUM EST
RERVM IMMOBILIVM
AT MOBILIBVS QVIBVSDAM SALTEM
HOC IVS DATVM.

Ivs ciuile, quod quippe monente VLPIANO ^{a)} non per omnia seruit iuri naturae, quod ad ius postliminii rerum non nihil ab ista, de qua superiore paragrafo dictum, naturali aequitate deflectere uidetur. Equidem immobilibus rebus, hoste eiecto, ius postliminii haud denegant iura romana. *Verum est*, inquit POMPONIVS, ^{b)} *expulsis hostibus ex agris,*

quos ceperint, dominia eorum ad priores dominos redire, nec aut publicari, aut praedae loco cedere. Ad iura quoque, quae solo adhaerent, postliminium pertinere, HUGO GROTIUS, ^{c)} VLRICVS HYBERVS, ^{d)} et alii complures obseruant. ^{e)} At e contrario mobilibus rebus non promiscue omnibus istud ius tribuendum censuerunt Romanorum prudentes. Quodsi TVLLIVM ^{f)} audiamus, postliminio haec redeunt: *homo, nauis, mulus clitellarius, equus, equa, quae frena recipere solet.* Sic etiam PAVLLVS ^{g)} de *homine seruo* docet, dominum in eo habere postliminium, tamen si seruus transfuga fuerit, addita ratione: *ne scilicet contrarium ius non tam ipsi iniuriosum sit, qui semper seruus permanet, quam domino damnosum constituatur.* ^{h)} Quod uero ad naues spectat, MARCELLO ⁱ⁾ iudice, *nauibz* quidem *longis* atque *onerariis*, propter belli usum, postliminium est; non autem piscatoriis, aut si quas actuaras uoluptatis causa parauerunt. Quo circa monet GROTIUS, ^{k)} quae in bello usum habent mobilia, ideo a regula excepta esse, ut recuperandi spes ad ea comparanda alacriores homines redderet, seu, prout interpretatur IOANNES FRIDERICVS GRONOVIUS, ^{l)} ut animosius emerent, in quibus scirent, ualere ius postliminii. Quapropter etiam non omnibus nauibus actua-

actuariis, sed iis dumtaxat, quae uoluptatis causa, non ad belli usum, paratae sunt, postliminium denegauit MARCELLVS. Actuariatum enim nauium, quales sunt, quae remis aguntur, etiam minorum quasdam, belli usibus adhibitas fuisse, ex LIVIO,^{m)} et IULIO CAESARE,ⁿ⁾ idem obseruat GRONOVIVS. Porro *equum* etiam aut *equam freni patientem* postliminio recipi, auctoritas MARCELLI^{o)} iam nominati, confirmat, qui hanc adiicit rationem, quia *sine culpa equis se proripere potuerunt*; Vnde ex aduerso idem hic Iurisconsultus *armis*^{p)} quemadmodum POMPONIVS^{q)} *uestibus*, ius postliminii negandum censuit, non, quasi hae res nullius in bello sint usus, sed, quia, prout aperte causatur laudatus MARCELLVS, non sine flagitio, ideoque turpiter, amittuntur. Ceteras autem res mobiles, quibus non speciatim ius aliquod postliminii in legibus asseritur, uidentur in praeda habuisse Romanorum prudentes. Ad has igitur pertinet, quod LABEO^{r)} scribit: *Si quid bello captum est, in praeda est, non postliminio redit*; Seu, ut emendatius legendum existimat CORNELIVS VAN BYNKERSHOEK:^{s)} *Si, quod bello captum est, in praeda est, non postliminio redit*. Et hinc infert GROTIVS^{t)} huiusmodi mobilia commercio parata, ubicunque reperiantur, manere

XIIII DE POSTLIMINIO RERVM

eius, qui emit, nec apud pacatos reperta, aut intra fines per-
ducta uindicandi ius esse ueteri domino.

- a) VLPPIANVS L. 6. princ. D. de iustitia et iure.
- b) POMPONIVS L. 20. §. I. D. de captiu. et postlimin.
- c) GROTIVS de iure belli et pac. L. III. c. IX. §. XIIII.
- d) HUBERVS Praelect. Pand. L. XLIX. Tit. XV. §. VII.
- e) add. L. 36. D. de religiof. L. 6. princ. D. de diuis. rerum. L. 26. D. qui-
bus modis usufr. amitt.
- f) CICERO Topic. c. VIII.
- g) PAVLLVS L. 19. §. 5. D. de captiu. et postlimin. reuers. add. L. 10. C. de
postliminio reuersis.
- h) conf. CUIACIVS Obseruat. et emendar. L. IV. c. IX.
- i) MARCELLVS L. 2. princ. D. de captiu. et postlim.
- k) GROTIVS cit. loc. §. XIV.
- l) IO. FRIDERICVS GRONOVIVS in notis ad h. l. Grotij.
- m) LIVIVS histor. Rom. L. XXX. c. XLIII.
- n) IVLIVS CAESAR de bello gallico, L. V. c. I.
- o) MARCELLVS tit. L. 2. §. 1. D. de captiu. et postlim.
- p) IDEM all. L. 2. §. 2.
- q) POMPONIVS L. 3. D. cod. tit.
- r) LABEO L. 28. D. cod. tit.
- s) VAN BYNKERSHOEK Obseruat. iur. romani L. III. c. VI.
- t) GROTIVS loc. cit. §. XIV.

V.

MORIBVS HODIERNIS NVLLVM ESSE
 RERVM MOBILIVM POSTLIMINIVM
 COMPLVRES TRADVNT
 EXPENDVNTVR ENGELBRECHTI CARPZOVIACHVBERI
 DE AEQVITATE HVIVSMODI MORVM
 IVDICIA.

DISCRIMEN isthoc, de quo priore paragrapho exposuimus, rerum mobilium, ratione iuris postliminii usum habuisse in occidente, etiam sub Gothis, ad Boëthii usque tempora, ex eo, quod is Ciceronis topica explicans ita videatur de hoc iure loqui, quasi, quod ad eum diem vim suam obtineret, conicit pluries iam citatus GROTIUS, ^{a)} at posterioribus temporibus, si non ante, sublatam uideri hanc differentiam, idem ille censet, cum passim tradant morum periti, res mobiles postliminio non redire. Quam in sententiam pedibus iuerunt VLRICVS HVBERVS, ^{b)} LAVTERBACHIVS, ^{c)} et complures alii, ^{d)} ac speciatim utile obseruatu esse putat HVBERVS, rerum mobilium non admitti postliminium, propter infinita, quae ex eiusmodi uindicationibus orientur, litigia. Sicuti autem non immerito dubitat LÜDERVS MENCHENIVS

KENIVS ^{o)} num uniuersali omnium gentium consuetudine cunctae res mobiles careant postliminii iure: ita ex iis quoque, quae supra, paragrapho tertia, de naturali postliminii aequitate differuimus, istiusmodi morum rationabilitas admodum suspecta videtur. Licet enim non omnino desint colores, quibus fucus aliquis fieri possit sententiae, res mobiles promiscue in praeda esse, existimantium; quemadmodum CARPZOVIVS, ^{f)} et ENGELBRECHTVS, ^{g)} id ad excitandum feruorem militum introductum esse autumat, ut hi alacriores reddantur ad rem gerendam, certi quodammodo, se rerum dominium, quas uitae periculo nanciscuntur, non tam facile amissuros: vix tamen erit, ut hac ratione solide conuincamur, ueram, nec imaginariam saltem, istorum morum esse aequitatem. Vencunque enim aequum ac publice conducibile sit, ut ad rem aduersus hostem strenue agendam propositis excitentur milites praemiis; alii tamen anquirendi sunt, nec deerunt quoque, largitionum fontes, e quibus compensari militum uirtus possit, absque ulla iniuria ciuium iam tum satis belli calamitatibus afflictorum; Et merito idem illud de rebus dicendum erit, quod de hominibus, captis ab hostibus, sed *uirtute militum liberatis*, praeclare rescripserunt IMPERATORES DIOCLETIANVS

NVS et MAXIMIANVS, ^{b)} personas scilicet illico statum suum, quem captivitatibus casu amiserant recipere, seruos autem dominis suis restitui debere; hac addita ratione: *Receptos enim eos, non captos iudicare debemus: et MILITEM NOSTRUM DEFENSOREM EORVM DECET ESSE, NON DOMINVM.* Ceterum, si litigia illa, quae ex vindicationibus rerum mobilium, ab hostium potestate liberatarum, metuit HVBERS, solidam continerent causam iuris postliminii pristinis dominis denegandi: perinde reliquas quoque rerum, veluti a furibus latronibusque ablatarum, vel aliis modis deperditarum, vindicationes prorsus eliminare necessum foret, propter similem infinitorum litigiorum metum.

a) GROTIUS c. l. §. XIV. et XV.

b) VLRICVS HVBERS in *praefect. Pandect. tit. de captivis et postliminio.* §. VII.

c) WOLFFGANG ADAM LAVTERBACHIVS in *colleg. Pand. theor. pract. cod. tit. §. XVI.*

d) VINNIUS in *comment. Instit. ad §. V. quibus mod. ius patriae potest. soluitur.* et ab eo citatus DIODORVS TVLDENS in *comment. ad tit. de rer. divis. c. XXX.*

e) LÜDERVS MENCENIVS in *Synopsi theoriae et praxeos Pandectarum.* L. XLIX. Tit. XV. §. VIII.

C

f) BENE-

XVIII DE POSTLIMINIO RERVM

f) BENEDICTVS CARPZOVIUS *in definition. forens. Part. IV. Const. XXXV. def. VIII.*

g) GEORGIUS ENGELBRECHT *in dissert. de postliminio, habita Gryphiswaldiae anno 1664.*

h) DIOCLETIANVS ET MAXIMIANVS *in L. 10. C. de postlimin. reuersis.*

VI.

RES NONDVM INTRA PRAESIDIA
HOSTIVM DEDVCTAE MANENT PRIORVM
DOMINORVM
IDEM DE REBVS A PIRATIS AC LATRONIBVS,
AVT A MILITIBVS SINE VENIA SVPERIORVM
AVT IN BELLO CIVILI CAPTIS
ASSERITVR.

QVODSI etiam istorum morum firmitas omni vacaret dabitio, ipsi tamen eorum patroni studiose istas excipere solent res, quae eapropter postliminii, seu uerius, fictionis iuris ciuilis, quasi nunquam fuerint captae, non egere uidentur, quia dominium earum iure gentium nondum mutatum censetur. ⁴⁾ Quarum in numero sunt res ab hostibus quidem occupari coeptae, attamen intra praesidia nondum perductae, ideoque nondum pro perfecte captis habendae.

bendae. ^{b)} Hinc, quae ab hostibus in fuga recuperata sunt, uero restituenda esse domino, inter alios monet CARP. ZOVIUS, ^{c)} et MENCKENIUS. ^{d)} Similiter huc referuntur res a piratis aut latronibus captae. Etenim hostes a latronibus piratisque, quibus ius belli gerendi deest, curate seiungere consueuerunt Romanorum prudentes; ^{e)} In primis autem VLPIANUS ^{f)} eum, qui a latronibus captus est, seruum latronum fieri, postliminiumque illi necessarium esse, abscisse negat: sicuti PAVLLVS ^{g)} quoque a piratis aut latronibus captos liberos permanere statuit. Idem igitur hoc, quod de personis tradunt Iurisconsulti, eandem ob rationem, etiam ad res a piratis latronibusue raptas, pertinet, quia illis, ut GROTIUS ^{h)} causatur, ius gentium non concessit, ut ius domini mutare possint. Vnde quoque consequens est, ut, siquidem milites sine superiorum uoluntate praedam agere fuerint ausi, non magis mutatum sit dicendum dominium, ac si latrones res abstulerint. Certe in LEGIBVS nostris militaribus, cum IMPERIALIBVS ⁱ⁾ tum SAXONICIS, ^{k)} seuerè interdictum est militibus, ut ne in uis publicis, aut urbibus ac pagis, ausu priuato quicquam furripiant incolis, poena rapinae illis, qui contra fecerint,

expresse indicta. Denique in bello civili capta, quia in eo non sunt legitimi hostes, non egere postliminio, omnibus fere extra dubium positum esse uiderur. ¹⁾

- a) GROTIVS *cit. loc.*, §. XVI. LAVTERBACHIVS *alleg. Tir. Pand.* §. XVI.
- b) arg. L. 5. §. 1. D. de captiu. et postlimin. add. STRYKIVS *in usu Pand. mod. d. c.* Tir. §. III.
- c) CARPZOVIVS *cit. loc. defn.* IX.
- d) MENCKENIVS *in Synopf. Pand. all. Tir.* §. III. argumentum ex L. 44. D. de acquirend. rer. dom. ducens.
- e) v. L. 18. D. commodati. L. 1. p. inc. D. de legatis III. L. 24. D. de captiu. et postlim. item L. 118. et L. 199. §. 1. D. de uerbor. Signific. de antiquo significato vocabuli: *hostis*, vid. Io. NICOLAVS FVNCCIUS *ad LL. XII. Tab. p. 103. et 173.* add. quoque CORNELIVS VAN BYNKERSHOEK *obseru. iur. rom. lib. V. cap. XXI.*
- f) VLPIANVS *all. L. 24. D. de captiu. et postlim.*
- g) PAVLLVS L. 19 §. 2. D. *eod. tit.*
- h) GROTIVS *loc. iam citato.*
- i) IMPERATORIS MAXIMILIANI II. Neuter = Befallung de anno 1570. *art. XCIII.* EIVSDEM Artikel auf die teutsche Knechte, *art. XXI.*
- k) DIVI ELECTORIS SAX. IOANNIS GEORGII I. *Articuls-Brief* de anno 1631. *art. XIII. XIV. XV. XXVI.* item DIVI ELECT. IOANNIS GEORGII II. Neuter = Befallung de anno 1664. *art. XXXIX.*

XXXIX. XLI. et XLII. EIVSDEM *Articuls-Brief* de anno 1673.
 art. XIX. XX. XXIV. Nec non DIVI REGIS POLON. AC
 ELECT. SAX. FRIDERICI AVGVSTI *Kriegs- Articuls - Brief*
 de anno 1698 art. XV. et XIX.

1) Vid. HEINECCIVS *Element. Pandect. Part. VI. §. CLXXII. **

VII.

ETIAM EARVM RERVM EST POSTLIMINIVM,
 QVAS ALIVS SVA IMPENSA REDEMIT
 HIC AVTEM INDEMNIS SERVANDVS
 IVRE TAMEN SAXONICO, TVNC SALTEM,
 SI ABSQVE MORA
 CORAM IVDICE PROTESTATVS EST, SE REM
 ANIMO REDDENDI DOMINO COMPARASSE.

NON omnino defunt, qui res mobiles, ab hostium pote-
 state liberatas, tunc saltem pristinis restituendas esse do-
 minis autumant, si casu uel alio modo, ita, ut tertio nulla exin-
 de nascatur obligatio, recuperentur; veluti, si naus, ui tempe-
 statis, uel a nautis, quibus custodienda commissa erat a domino, li-
 beraretur: at si alius in redemptionem sumtus expendat, uel ui ac
 armis, suoque periculo rem apprehendat, hostibusque eripiat,
 tum omnem profus postliminii cessare rationem contendunt. ^{a)}

Sed magis esse uidetur, ut hac etiam specie proposita postliminio peraeque concedamus locum, ac IMPERATORES,^{b)} personis, quas alius ab hostibus redemit, restituto hoc uel remisso redemptionis pretio, aut quinquennialibus operis compensato, postliminii ius aperte tribuunt. Vtique enim ius pristini domini, uindicandae rei suae, e potestate hostium reductae, cum obligatione refundendarum expensarum, quas alius quispiam illius liberandae gratia fecit, commodè consistere potest, quandoquidem uindicatio ei patet iure *dominii*, aut *nondum amissa*, si scilicet talis sit res, quam non egere postliminii antea dictum, aut *redintegrati* per postliminium, ratione ceterarum rerum, ab hostibus perfecte captarum: is autem ex aduerso indemnem merito praestabit eum, cuius prouidentia atque impendio exercendi iuris postliminii, uindicandaeque rei copiam iterum nactus est, ideoque, pro conditione eorum quae rem circumstant, actione negotiorum gestorum, aut directa, aut utili, tenebitur;^{c)} aut poterit etiam possessor uindicaturum tamdiu exceptione doli mali repellere, donec de pretio redemptionis ipsi fuerit satisfactum.^{d)} Quamuis enim ordinarii iuris esse constet, dominum rem suam uindicare sine pretio posse,^{e)} attamen hoc quoque expeditum est, hancce regu-

lam

Iam iuris quam saepissime officium suum perdere. Ita minor, fundum absque magistratus decreto uenditum uindicaturus, pretium restituere debet in rem suam uersum. ^{a)} Similiter uxor dotale praedium, a marito alienatum, repetitura a possessore tertio, uicissim refundere tenetur, quod ex pretio in suam utilitatem conuersum apparet. ^{b)} Ceterum in Saxonia nostra expressa lege definitum est, ut mobilia ab hostibus ablatorum et a quoquam emptorum, sine pretio uindicandorum ius sit pristino domino, nisi is, qui rem emit ab hostibus, hoc sine mora iudici indicauerit, sequentem, animo, superuenienti domino reddendi, comparasse, protestatus fuerit: qua quippe cautione non neglecta, illi a domino, rem uindicaturo, tantundem erit refundendum, quantum probauerit pro ea re datum esse. ^{b)}

a) Vid. IOANNIS FRIDERICI WEIDLERI dissertatio: *utrum praeda Salensibus Afris erepta uindicari possit?* §. XVI. habita VITTEMBERGAE anno 1735. iung. L. 5. et 10. C. de postliminio reuersis.

b) GORDIANVS in L. 2. C. de postliminio reuersis. DIOCLETIANVS et MAXIMIANVS L. 6. et 17. eodem HONORIUS et THEODOSIUS L. 20. C. eod. add. IACOBI CUIACII paratitla ad h. rit. Cod.

c) arg.

XXIV DE POSTLIMINIO RERVM

- c) arg. L. .I D. de negot. gest. BENEDICT. CARPZOVIVS *definit.*
fovens. Part. IV. Const. XXXV. defn. VIII. n. 21. iung. L. ult. D. de
negot. gest.
- d) arg. §. 30. 32. 33. et 34. I. de rer. diuis. iunct. L. 2. §. 5. D. de doli mali
et metus except.
- e) L. 3. et 23. C. de rei vindicat. L. 2. C. de furtis.
- f) L. 16. C. de praediis et aliis rebus minorum.
- g) Vid. A LEYSER *Meditar. ad Pandectas Specim. CCCXI. med. IV. et*
V. enolu. quoque L. 65. princ. D. de rei vind. L. 19. C. de procur-
rator.
- h) DECISIO ELECTORALIS SAXON. XC. compar. IOANN. PHILIPPI *ob-*
seruat. iur. pract. ad h. Decif.

VIII.

IVS POSTLIMINII PRAESCRIPTIONE TOLLITVR
TEMPORE TAMEN BELLII AC IVSTITII HAEC
NON CVRRIT
ETIAM INTVTV RERVM MOBILIVM TRICENNARIA
VIDETVR PRAESCRIPTIO NECESSARIA ESSE

Ius postliminii, quemadmodum alia iura, praescriptioni
subiacere, vix quisquam ambiget. Quando vero cur-
sus huius praescriptionis incipiat, et quo temporis spatio
absol-

abfoluatur, praefertim intuitu mobilium, adhuc paucis exponemus. Extingui poftliminium lapfu triginta annorum, eoque fpatio ciuitatum, pagorum, aliorumque collegiorum ac corporum, dummodo facra et pia non fint, quorum quippe iura ordinarie quadraginta demum annis pereunt, ^{a)} ius poftliminii extingui, atque initium huius praefcriptionis in fine belli, et iuftitii, ^{b)} collocandum effe, monet A LEYSER; ^{c)} qui infimul hoc quoque obferuat, quod collegiis licitis ac uniuersitatibus, quamdiu uacarunt, non currat praefcriptio, fed ex eo demum tempore, quo congregari rurfus ac unum fieri corpus coeperunt, fit computanda; Addit etiam porro, faluam adhuc effe collegiis iftiusmodi, uniuersitatibus, piisque corporibus, reftitutionem in integrum intra quadriennium, abfoluta iam praefcriptione. ^{d)} At nihilo adhuc fecius ambiguum uidebitur, num haec etiam ad poftliminium mobilium rerum, quibus quippe alias breuiori tempore, et iure quidem ciuili intra triennium, ^{e)} Saxonum uero iuribus, intra annum, fex hebdomadas, atque tres dies, ^{f)} regulariter praefcribitur, extendi poffint? Quam quaefionem, ab omnibus, quorquot iam euoluere licuit, commentatoribus negle-

ctam esse, haud equidem miramur, cum plerique rerum mobilium postliminium penitus negare soleant. Ut uero, quid de hac re sentiendum uideatur, paucis expediamus, nos quidem in rebus ab hostibus ereptis, idem iuris esse censemus, quod in aliis REBUS VIABLATIS, ^{s)} quas, cum hocce possessionis uitium sit reale, ^{b)} et hinc, quoad illud fuerit purgatum, ⁱ⁾ cuiusque obstet possessori, intra tempus ordinarium usucapere nemo poterit, sed triginta demum annorum decursus bonae fidei possessori aduersus pristinum dominum rem suam uindicaturum securitatem praestabit. ^{k)} Hos tamen triginta annos non semper a fine demum belli pace compositi, uerum, ab eo tempore, quo agere potuisset pristinus rei dominus, adeoque, si res prius ab hostibus reducta fuerit, iustitiamque ante bellum finitum iam deserit, illico a tempore iustitiae cessantis computandos esse existimamus.

a) Vid. *L. 24. C. de sacr. eccl. NOVELLA CXI. c. I. et NOVELLA CXXXI. c. III.*

b) quod GELLIVS *noct. attic. L. XX. c. I.* describit, quod sit interstitio ac cessatio iuris.

c) A LEYSBR *Mediar. ad Pand. Specim. DCLIX. med. X. seqq. add. c. X. 10. de praescription. iung. RECESSVS IMPERII de anno 1654.*

- §. 172. et MANDATVM SAX. ELECT. de dato d. 25. Iulii 1656. verbis: darwider keine Verjährung ic. in COD. AVGVST. P. II. p. 888. Conferatur quoque PETRVS MÜLLERVS in notis ad STRVVII Synagma iur. ciu. Exercitar. L. §. XL.
- d) CLEMENTINA unic. de restitut. in integrum. id quod etiam congruit CONSTITVTIONI SAXON. ELECT. V. Parr. II.
- e) L. unic. C. de usucapion. transformand. princ. I. de usucapionibus.
- f) IVS PROVINCIALE SAXON. L. I. art. XXVIII.
- g) argumentum praebere nobis videtur DECISIO ELECTORALIS SAXONICA XC. verbis: vor abgeraubtes Gutß zu achten ic. Istiusmodi rerum usucapionem interdixit L. IVLIA et PLAVTIA seu PLOTIA. §. V. I. de usucapion. conf. HEINECCII Antiq. Rom. ad. h. t. §. V.
- h) §. 2. I. de usucap. L. II. C. de adquir. uel retinend. possess.
- i) §. 3. I. de usucap. L. 4. §. 6. et 12. sequ. D. de usurpat. et usucapion.
- k) L. 8. §. 1. C. de praescript. XXX. uel XL. annorum. Conf. HEINECCIVS in elem. Pandect. Parr. VI. §. CCXXXIII.

TRACHTUNG

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the leaf. The text is arranged in approximately 10-12 horizontal lines.]

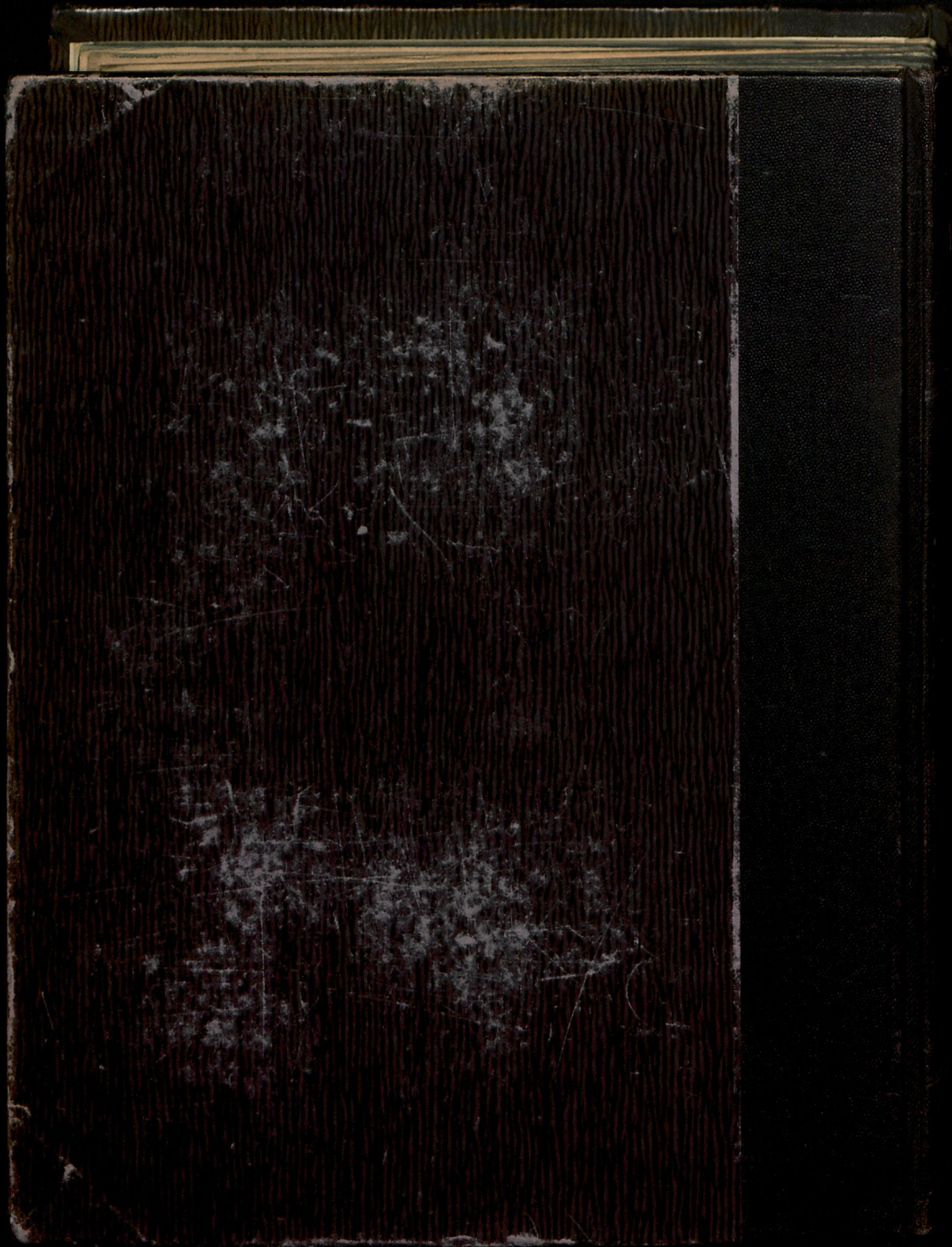
ULB Halle
003 770 109

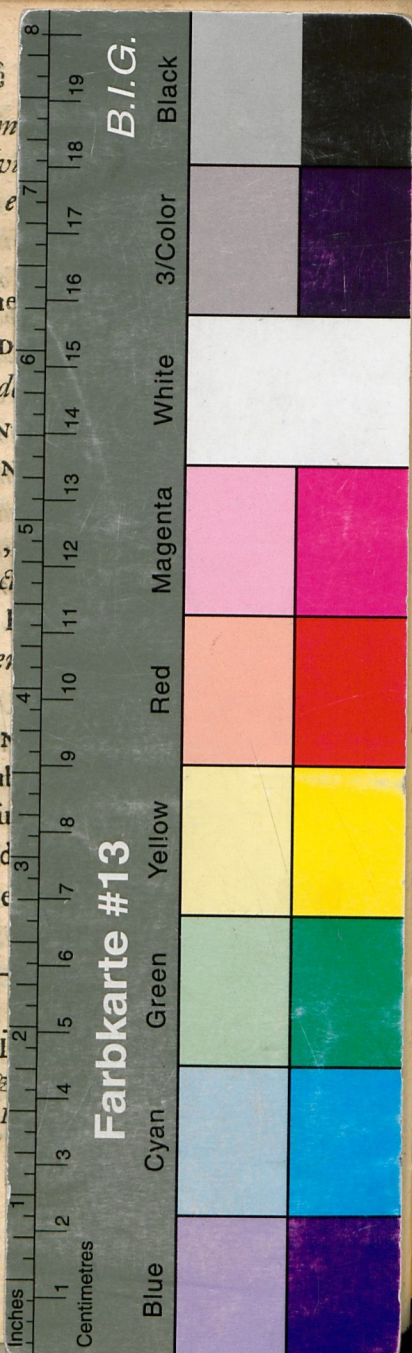
3

SB

DE
POSTLIMINIO RERVM
PRAESERTIM MOBILIVM

3,391.6
1016

PRAESIDE
GEORGIO FRIDERICO KRAVSIO D
INSTITVTIONVM PROFESSORE PVBLICO
ORDINARIO CVRIAE PROVINCIALISCONSISTORII
ECCLESIASTICI SCABINATVS ET FACVLTATIS
IVRIDICAE ASSESSORE
PRO GRADV DOCTORIS

1763 5

RITE OBTINENDO
DIE MAII A. R. G. clb CCLXIII
IN AVDITORIO MAIORE
PVBLICE DISSERTET
CHRISTIANVS HENRICVS DREWER
DRESDENSIS

VITEMBERGAE
PRELO IOANNIS SAMVELIS GERDESI

